

Charakteristika studijního oboru	
Vysoká škola	Univerzita Palackého v Olomouci
Součást vysoké školy	Pedagogická fakulta
Název studijního programu	Specializace v pedagogice
Název studijního oboru	Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání
Garant studijního oboru	Doc. Mgr. Martina Cichá, Ph.D.
Koordinátor studijních oborů	Mgr. Michaela Hřivnová, Ph.D. tel.: +420 585 635 512 e-mail: michaela.hrivnova@upol.cz
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	ne
Charakteristika studijního oboru (studijního programu)	
<p>Bakalářský studijní obor Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání byl akreditován v prezenční formě již v roce 2006, reakreditován v roce 2009 a pro plošnou akreditaci PdF UP v Olomouci také v roce 2010. V roce 2010 byla také udělena akreditace pro kombinovanou formu. Akreditace byla studijnímu oboru udělena do 1. 3. 2016.</p> <p><i>(studijní obory Výchovy ke zdraví se transformovaly z Učitelství rodinné výchovy pro 2. stupeň základních škol, které mělo na PdF UP dlouholetou tradici)</i></p> <p>Studijní obor Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání plně koreluje s navazujícím magisterským studijním oborem Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol a umožňuje tak profesní přípravu učitele pro výuku vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, který je součástí vzdělávacího rámce Člověk a zdraví a je vyučován na 2. stupni základních škol.</p> <p>Studijní obor tedy v bakalářském studiu zajišťuje aspirantům komplexní přípravu teoretických základů v problematice zdraví v celém bio-psycho-sociálním kontextu v rámci holistického přístupu ke zdraví. Aktuální studijní plán je pak koncipován v souladu s kurikulárními dokumenty pro vzdělávací systém v České republice, zejména s obsahovou náplní Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, verze 2013, konkrétně s očekávanými výstupy a nabídkou učiva vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a také nově definovanými Vzdělávacími standardy Výchovy ke zdraví.</p> <p>Studium uváděného oboru Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání reflektuje aktuální stav vědy a poznání, čerpá z mnoha vědních disciplín jako je medicína a její jednotlivé obory (preventivní lékařství, sexuologie, pediatrie, hygiena a epidemiologie aj.), psychologie, sociologie, antropologie, adiktologie, demografie aj. Výchova ke zdraví je tak oborem s multidisciplinárním pojetím, z uváděných vědních oborů vychází a nabízí pak jejich uplatnění v oblasti podpory zdraví a zdravého životního stylu. Pedagogické využití a transfer do pedagogického procesu je v kompetenci až absolventů navazujícího magisterského studia Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol.</p> <p>Celkově je studium koncipováno jako dvouoborové, tzn. student si volí druhý aprobační obor ve shodném studijním programu Specializace v pedagogice, případně ve studijním programu Speciální pedagogika. Součástí studia je také společný modul, a to Modul pedagogické propedeutiky.</p> <p>Disciplíny jsou členěny na povinné (80 %), povinně volitelné (10 %) a volitelné (10 %). Kreditově přísluší na obor Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání 67 kreditů, na druhý aprobační obor také 67 kreditů a 46 kreditů pokrývá Modul pedagogické propedeutiky. Kredity jsou distribuovány dle zásad ECTS.</p> <p>O studium bakalářského programu Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání je v průběhu let trvalý zájem jak v prezenční, tak i kombinované formě. V kombinované formě studia, které se realizuje od roku 2011/2012 bylo evidováno v prvním roce 269 přihlášek, přijatých studentů bylo 41 a pro akademický rok 2012/2013 bylo podáno 227 přihlášek a přijato 52 studentů. V roce 2013/2014 zahájilo studium 39 posluchačů, v roce 2014/2015 pak 50 studentů.</p> <p>Kombinovaná forma studia umožní uchazečům flexibilitu ve vzdělávání, zejména z hlediska časové náročnosti. Zájem o kombinované studium jeví zejména lidé z pedagogického či odborného terénu, kteří nemají patřičnou kvalifikaci a studium v kombinované podobě jim umožní ji získat. I vzhledem k narůstajícím požadavkům studentů prezenční formy studia na individuální studijní plán se jeví kombinovaná forma studia jako velmi žádoucí a preferovaná. Studium v kombinované formě je podloženo dostatečným množstvím studijních distančních textů a systémem LMS Unifor.</p> <p>Životní styl a vlastní péče o zdraví jsou nejdominantnějším faktorem ovlivňující zdraví, resp. vznik a rozvoj nemocí. Nutnost vzdělávání v oblasti výchovy ke zdraví a podpory zdraví je determinována výsledky řady výzkumů, studií a statistik. Např. studií Národní zpráva o zdraví a životním stylu dětí a školáků realizovanou v rámci mezinárodního výzkumu v roce 2010 „Health Behaviour in School-aged Children: WHO Collaborative Cross-National study (HBSC) - Kalman et al. 2011; Mezinárodní studii ESPAD (The European School Project on</p>	

alcohol and other drugs - Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách - www.espad.org/czech-republic). Národní zpráva o struktuře zemřelých podle tříd nemocí v roce 2011 uvádí, že na 1. místě příčin smrti jsou stále kardiovaskulární choroby (49,3 %), poté novotvary (25,8 %) a na třetím místě poranění a otravy (5,6 %) (Poppová, Štyglerová, 2012). Vývoj řady infekčních chorob také podtrhuje význam edukace v oblasti prevence rizikového chování. Např. dle České společnosti AIDS pomoc a jejich statistik je patrné, že vývoj nakažených virem HIV v ČR má stále stoupající tendenci. V roce 2000 bylo v ČR evidováno 442 HIV pozitivních osob, k 31. 10. 2014 je tento počet 2330 (www.aids-pomoc.cz). Nezbytnost vzdělávání ve výchově ke zdraví je určena také tím, že získané návyky životního stylu a způsob péče o zdraví v dětství se přenášejí do adolescence a dospělosti. Proto je velice významné zařazení vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví do vzdělávacího rámce Člověk a zdraví v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání na 2. stupni základních škol. Tudiž je nezbytná pregraduální příprava kvalifikovaných odborníků, kteří budou výchovu ke zdraví na školách realizovat, což umožní strukturované studium Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání a poté Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol.

Profil absolventa studijního oboru (studijního programu) & cíle studia

Profil absolventa bakalářského studijního oboru Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání plně koreluje s profilací jednotlivých disciplín v rámci studijního plánu. Koresponduje také s obsahovou náplní Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, konkrétně s očekávanými výstupy a nabídkou učiva vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Po úspěšném ukončení studia bude absolvent schopen:

- analyzovat relevantní zdroje pro získávání nutných teoretických vkladů pro oblast podpory zdraví a výchovy ke zdraví.
- interpretovat, hodnotit a vysvětlit nutné teoretické znalosti z vědních oborů, které vytváří rámec pro realizaci podpory zdraví a výchovy ke zdraví.
- definovat základní teorie a modely zdraví a nemoci, teorie rizikových a protektivních faktorů zdraví, determinant životního stylu.
- popsat souvislosti mezi zdravím a uplatňovanými zásadami životního stylu, přístupu a odpovědnosti za zdraví své i ostatních.
- prokázat teoretické znalosti v oblastech podpory zdraví a výchovy ke zdraví s akcentem na specifické požadavky jednotlivých populačních skupin (od dětského věku až po věk seniorský).
- podporovat adekvátní přístup jednotlivých populačních skupin k aktivní podpoře zdraví pomocí uplatňování správných nutričních návyků, pohybové aktivity, duševního zdraví.
- vyhodnotit dopady rizikového chování na bio-psycho-sociální složky zdraví (v oblasti zneužívání návykových látek, závislostního chování, rizikového sexuálního chování, vzniku poruch příjmu potravy aj.).
- aplikovat zásady primární prevence (všeobecné prevence), případně i sekundární a terciární (či selektivní i indikované) směrem k jednotlivým populačním skupinám (zejména dětem školního věku).
- analyzovat prostředí školy vzhledem k podpoře zdraví a výchovy ke zdraví.
- poskytnout první pomoc při vzniku náhlých poruch zdraví úrazové i neúrazové etiologie, adekvátně postupovat v situacích označovaných jako "mimořádné události", definovat princip a uplatňovat zásady dopravní výchovy.
- interpretovat stěžejní programy a projekty v oblasti podpory zdraví a zdravého životního stylu.
- **pokračovat v navazujícím magisterském studiu Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol na PdF UP v Olomouci či na jiných pedagogických fakultách.**

Absolvent bakalářského studia je primárně předurčen ke studiu v navazujícím magisterském studijním oboru Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň ZŠ. Může se však také uplatnit jako asistent pedagoga, lektor či odborný pracovník volnočasových aktivit dětí, mládeže, seniorů. Může působit v centrech zaměřujících se na primární prevenci, konzultačních poradnách v rámci zdravého životního stylu atp.

Charakteristika změn od předchozí akreditace (jen v případě prodloužení platnosti akreditace)

V žádosti o prodloužení doby akreditace studijního oboru Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání se změny oproti akreditaci udělené v roce 2010 dotýkají zejména implementace nových disciplín v souladu se změnami v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví, verze platná od 1. 9. 2013. V některých případech se jedná o nahrazení stávajících disciplín novými s inovativním pojetím a aktualizovaným obsahem, tak aby studijní plán a tedy i profil absolventa odpovídal co nejvíce potřebám odborného pedagogického terénu.

(avizované změny ve studijním plánu v kontextu revize RVP ZV 2013 se dotýkají také žádosti o prodloužení doby

akreditace u studijního oboru Učitelství výchovy ke zdraví pro 2. stupeň základních škol).

Konkrétně se jedná o tyto disciplíny:

Teorie zdraví a nemoci (nahrazuje disciplínu Propedeutika výchovy ke zdraví); **Problematika aktivního stárnutí** (nová disciplína); **Vybraná onemocnění dětského a dospělého věku** (nahrazuje disciplínu Pediatrie); **Dopravní výchova** (nová disciplína); **Ochrana obyvatel za mimořádných událostí** (nová disciplína); **Programy a projekty k podpoře zdraví** (nová "B" disciplína); **Prevence vybraných aspektů životního stylu** (nová "C" disciplína).

Dále byly aktualizovány charakteristiky předmětů tak, aby odpovídaly nejnovějšímu stavu poznání (studijní literatura, především nabídka studijních opor a odkazů na elektronické zdroje). Došlo i k mírným úpravám u personálního obsazení (vzhledem ke generační obměně, zvýšení počtu odborných asistentů s vědeckou hodností či v počtu docentů).

Celková koncepce studia a poslání absolventa studijního oboru Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání je identická.

Počet přijímaných uchazečů ke studiu v akademickém roce	
--	--

Studium v kombinované formě je realizováno od roku 2011/2012 kdy bylo přijatých studentů 41, pro akademický rok 2012/2013 bylo přijato 52 studentů. V roce 2013/2014 zahájilo studium 39 posluchačů, v roce 2014/2015 pak 50 studentů. Pro akad. rok 2015/2016 je plánovaný počet nových studentů 20.
